

[Посебан колективни уговор за универзитетско образовање, од 28. јуна 1994. године]

На основу члана 4. став 2. тачка 3. Закона о колективним уговорима („Службени гласник РС“, бр. 6/90, 45/91 и 4/92),

Републички одбор Синдиката универзитетских радника и Влада Републике Србије, закључују

**П О С Е Б А Н К О Л Е К Т И В Н И У Г О В О Р
ЗА УНИВЕРЗИТЕТСКО ОБРАЗОВАЊЕ**

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим посебним колективним уговором (у даљем тексту: уговор) уређују се права, обавезе и одговорности запослених на универзитету и факултету, институту и универзитетској библиотеци који су у саставу универзитета, а чији је оснивач Република (у даљем тексту: универзитетска установа), као и међусобни односи учесника овог уговора.

На питања и односе који нису уређени овим уговором, појединачним колективним уговором или општим актом универзитетске установе примењиваће се одредбе закона и Општег колективног уговора.

Члан 2.

Овај уговор примењује се непосредно.

Појединачним колективним уговором могу се утврдити већа права од права утврђених овим уговором.

II. РАДНИ ОДНОСИ

1. Заснивање радног односа

Члан 3.

Поступак и заснивање радног односа са радником врши се у складу са законом и колективним уговором.

Одлуку о избору између пријављених кандидата за ненаставно особље доноси пословодни орган.

По приговору кандидата из става 2. овог члана на првостепену одлуку о избору, одлучује савет, односно управни одбор универзитетске установе.

Члан 4.

На основу споразума о преузимању, уз сагласност радника, може се засновати радни однос без јавног оглашавања, у складу са условима прописаним законом и актом о систематизацији радних места.

2. Распоређивање радника

Члан 5.

Радник се распоређује на радно место ради чијег вршења је засновао радни однос.

За време трајања радног односа, радник се може распоредити на свако радно место које одговара степену стручне спреме, одређене врсте занимања и способности у складу са законом и Општим колективним уговором.

Радник може бити привремено распоређен и на радно место за које се захтева нижа стручна спрема од оне коју поседује, под условима утврђеним законом.

3. Приправнички стаж

Члан 6.

Приправнички стаж, зависно од стручне спреме приправника траје:

- за приправнике са средњом стручном спремом три месеца,
- за приправнике са вишом и високом стручном спремом шест месеци.

Стручно оспособљавање приправника врши се по посебном програму.

4. Стручно оспособљавање и усавршавање радника

Члан 7.

Универзитетска установа је дужна да у складу са потребама наставно-научног рада, променом процеса рада или техничко-технолошким унапређењем и потребама радног места омогући стално стручно оспособљавање и усавршавање радника.

Универзитетска установа је дужна сачинити програм стручног оспособљавања и усавршавања радника.

Средства за остваривање програма из става 1. овог члана обезбеђују се у буџету.

Универзитетска установа је дужна да води евиденцију о обавезном стручном оспособљавању и усавршавању радника и да ствара потребне материјалне организационе и друге услове за стручно оспособљавање и усавршавање радника.

Радник не може да трпи штетне последице ако универзитетска установа не омогући стручно оспособљавање и усавршавање радника.

Радник кога на стручно оспособљавања и усавршавање упућује универзитетска установа има право на накнаду зараде, накнаду трошкова превоза у јавном саобраћају, накнаду трошкова стручног оспособљавања и усавршавања, котизације и набавке уџбеника као и накнаду трошкова исхране (топли оброк).

5. Одмори и одсуства

Члан 8.

Годишњи одмор запослени користе по правилу за време летњег школског распуста и може трајати најдуже колико о летњи школски распуст.

У оправданим случајевима наставно особље за време школског распуста може бити ангажовано у обављању искључиво наставно-научних послова, у ком случају годишњи одмор не може бити краћи од 18 дана, уз повећање трајања годишњег одмора у складу са колективним уговором.

Трајање годишњег одмора одређује пословодни орган.

Члан 9.

Годишњи одмор запослени користе у дужини од 18 радних дана, при чему се увећава за:

- један радни дан за сваке навршене три године радног стажа.
 - два радна дана по основу сложености групе послова од I до VI,
 - три радна дана по основу сложености групе послова од VII до XII,
 - два или три радна дана по основу радног доприноса,
 - четири радна дана раднику – инвалиду, самохраном раднику са дететом до седам година живота, родитељу са двоје или више деце до 14 година живота, раднику који у свом домаћинству издржава дете које има сметње у психофизичком развоју,
 - шест радних дана раднику млађем од 18 година, као и раднику са преко 30 година пензијског стажа или са преко 55 година живота и радници са преко 25 година пензијског стажа или са преко 50 година живота.
- Уколико би годишњи одмор, утврђен ставом 1. овог члана, био већи од законом утврђеног максимума примениће се законски максимум.
- Ако радник у календарској години нема годину дана рада, има право на годишњи одмор сразмерно времену проведеном на раду.

Члан 10.

Универзитетска установа ће омогућити раднику плаћено одсуство до 7 радних дана у календарској години у следећим случајевима:

- ступање у брак – 5 радних дана,
- ступање у брак члана уже породице – 2 радна дана,
- рођења детета – 5 радних дана,
- смрт родитеља, усвојиоца, брата или сестре радника или радничког брачног друга, као и смрти лица која живе у заједничком породичном домаћинству радника – 5 радних дана,
- заштита и отклањање штетних последица у домаћинству проузрокованих елементарним непогодама – 3 радна дана,
- селидба сопственог домаћинства – 3 радна дана,
- полагање стручног или другог испита – 1 радни дан а највише 6 радних дана у току календарске године,
- добровољно давање крви – 2 радна дана,
- учествовање на радним такмичењима која се организују од стране синдиката – најмање по један радни дан, у зависности од удаљености места одржавања такмичења,

- коришћење организованог рекреативног одмора у циљу превенције радне инвалидности – 7 радних дана,
- у другим случајевима утврђеним појединачним колективним уговором.

Одсуство у случајевима из става 1. алинеје 3. и 4. овог члана не урачунава се у максимална број радних дана плаћеног одсуствовања у току једне календарске године.

Члан 11.

Универзитетска установа ће обезбедити плаћено одсуство за обављање стручно-научног рада и усавршавања радника у следећим случајевима:

- израда специјалистичког рада за који универзитетска установа има интерес – до 3 месеца,
- израда магистарског рада за раднике за које универзитетска установа има интерес – до 6 месеци,
- израда докторске дисертације за раднике за које универзитетска установа има интерес – до 1 године,
- за учешће у студијским или експертским групама од интереса за универзитетску установу – до 3 месеца.

Уколико радник у року од две године не одбрани магистарски, односно специјалистички рад или у року од 3 године не одбрани докторску дисертацију дужан је универзитетској установи надокнадити средства примљена на име зараде за време трајања одсуства, на начин и у року који одреди пословодни орган.

Члан 12.

Универзитетска установа ће омогућити неплаћено одсуство раднику у следећим случајевима:

- учествовање радника у оквиру међународне техничке или просветно-културне сарадње у иностранству до 30 дана,
- неговање болесног члана уже породице – 5 радних дана,
- у случају смрти сродника који нису наведени у члану 10. овог уговора – 2 радна дана.
- у другим случајевима утврђеним појединачним колективним уговором.

III. ЗАШТИТА РАДНИКА НА РАДУ

Члан 13.

Универзитетска установа је дужна да обезбеди све потребне услове за заштиту радника на раду у складу са законом, општим и појединачним колективним уговором.

IV. ЦЕНА РАДА, ЗАРАДА И ОСТАЛА ПРИМАЊА

Члан 14.

Цену рада за најједноставнији рад утврђује Влада Републике Србије полазећи од исплаћене просечне нето зараде по запосленом у привреди Републике, према последњем објављеном податку Републичког завода за статистику, а у оквиру обезбеђених средстава у буџету Републике.

Зарада се утврђује тако што се цена рада за најједноставнији рад помножи следећим коефицијентима по групама послова:

Група послова	Захтев стручности	Коефици- јенат
1	2	3
I	(Не захтева се стручност)	
	– физички радник	1,00
II	(Стручна оспособљеност у трајању до 6 месеци)	
	– спремачица	1,10
	– манипулативни радник	1,15
	– вртлар, шталар и чувар експерименталних животиња	1,30
III	(Стручна оспособљеност у трајању од 6 месеци до 2 године)	
	– портир, чувар, курир, домар	1,35
	– телефониста, магационер	1,40
IV	(КВ радник)	
	– лојач, послови КВ радника, уношење података на рачунару и одржавање инсталације, возач помоћник обдуцента и домар (одржавање објеката и инсталација)	1,65
	– економ и набављач	1,80
V	(Средња стручна спрема)	
	– благајник	1,70
	– возач путничког возила и домар (одржавање објеката и инсталација)	1,80

	– финансијско-рачуноводствени послови, контиста-билансиста, административно-технички секретар, лаборант-техничар, технички сарадник, дактилограф, књижничар, уношење података на рачунару, архивски помоћник и књиговезац	2,00
VI	– самостални књижничар (ВКВ радник)	2,10
	– ВКВ мајстор и технички руководилац	2,00
	– радник на одржавању опреме, инсталација, уређаја и возног парка и домар	2,10
VII	(ВШС спрема)	
	– контиста билансиста, сложенији економско-финансијски послови, административно-технички послови, програмер, референт за опште послове и статистичар	2,20
	– виши технички сарадник, виши стручни сарадник и самостални виши књижничар	2,60
	– шеф рачуноводства и секретар установе	2,60
VIII	(Висока стручна спрема)	
	– правник, економиста, библиотекар-стручни сарадник истраживач, лектор и преводилац	3,00
	– асистент-приправник	3,10
	– секретар установе, шеф рачуноводства, управник библиотеке, шеф студија, шеф кабинета ректора	3,30
	– предавач	3,50
IX	(Магистар)	
	– асистент – магистар, истраживач-сарадник, асистент-уметнички сарадник, виши стручни сарадник и виши библиотекар магистар	3,40
	– стручни сарадник на академији или факултету уметности	3,50
	– виши предавач и виши лектор	3,60
X	(Доктор)	
	– асистент – др	3,60
	– виши стручни сарадник на академији или факултету уметности	3,80
	– доцент, научни сарадник, уметнички сарадник	4,00
	– самостални стручни сарадник на академији или факултету уметности	4,30
	– ванредни професор, виши научни сарадник, виши уметнички сарадник	4,50
	– редовни професор, самостални уметнички сарадник и научни сарадник	5,00
XI		
	– шеф одсека, групе или службе	0,10
	– руководилац института, шеф катедре	0,30

– продекан факултета	0,40
– генерални секретар универзитета	0,50
– директор установе управник Универзитетске библиотеке	0,60
– проректор, декан факултета	0,70
– ректор универзитета	0,80

Члан 15.

Појединачне зараде радника могу се по основу сопствених прихода увећати највише до 30%.

Члан 16.

Додаци, накнаде и друга примања припадају раднику у случајевима и у висини утврђеној Општим колективним уговором.

V. ПРЕСТАНАК ПОТРЕБЕ ЗА РАДОМ РАДНИКА

Члан 17.

При предлагању и утврђивању радника за чијим је радом престала потреба полази се од успешности радника у раду.

У случају кад радници остварују једнаке резултате рада, примениће се, као корективни, други критеријуми по следећем редоследу:

1. стручна спрема,
2. радно искуство на том радном месту,
3. стаж осигурања.

Појединачним колективним уговором утврђује се начин вредновања, односно примене критеријума из ст. 1. и 2. овог члана, а могу се утврдити и други корективни критеријуми (здравствено и социјално стање радника и чланова његовог породичног домаћинства и др.).

Члан 18.

Појединачним колективним уговором може се утврдити да раднику који је био у радном односу у периоду утврђеном тим колективним уговором, не може престати радни однос кад је за његовим радом престала потреба услед технолошких унапређења.

Члан 19.

Универзитетска установа је дужна да о предлогу програма технолошког и другог унапређења као и о предлогу програма решавања економских тешкоћа затражи мишљење синдиката, и да о свом ставу обавести синдикат.

VI. ДИСЦИПЛИНСКА И МАТЕРИЈАЛНА ОДГОВОРНОСТ

Члан 20.

Дисциплинска и материјална одговорност радника, начин и поступак утврђивања и изрицања дисциплинских мера и утврђивања материјалне одговорности радника, уређују се појединачним колективним уговором, у складу са законом и Општим колективним уговором.

VII. ОСТВАРИВАЊЕ И ЗАШТИТА ПРАВА РАДНИКА

Члан 21.

О захтевима радника за остваривање права из радног односа у првом степену одлучује пословодни орган.

По приговору против одлуке донете у првом степену одлучује савет, односно управни одбор универзитетске установе.

VIII. УСЛОВИ ЗА РАД СИНДИКАТА

Члан 22.

Пословодни орган дужан је да синдикату омогући услове за рад у складу са законом о Општим колективним уговором.

IX. ПОСТУПАК ЗА ИЗМЕНЕ И ТУМАЧЕЊЕ

Члан 23.

Предлог за измене односно допуне овог уговора може дати сваки учесник наводећи разлоге за преиспитивање, измену, односно допуну овог уговора.

Предлог се доставља другом учеснику у писменом облику који је дужан да се у року од 30 дана од дана достављања предлога, изјасни о предлогу.

Ако је други учесник сагласан са предлогом, именује свог представника који ће заједно са представником подносиоца предлога припремити измене, односно допуне уговора и доставити их учесницима на разматрање и усвајање.

Измене и допуне овог колективног уговора врше се по поступку утврђеном за његово закључивање.

Члан 24.

Предлог за тумачење одредаба овог колективног уговора може дати сваки од учесника.

Обавезно тумачење овог колективног уговора даје посебно тело које образују учесници уговора.

X. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 25.

Учесници овог уговора образоваће посебно тело за праћење његове примене.

Члан 26.

Овај уговор примењиваће се почев за месец јун 1994. године.

Члан 27.

Овај уговор ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

У Београду, 28. јуна 1994. године

За Владу Републике Србије
министар просвете,
проф. др Драгослав Младеновић, с. р.

За Републички одбор Синдиката
универзитетских радника
председник
проф. др **Гојко Рикаловић**, с. р.

[*Службени гласник Републике Србије*, 50(1994), 43, стр. 1358-1360]